

בש"פ 3250/22 - מחמוד עלאני נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

בש"פ 3250/22

לפני: כבוד השופט י' אלרון

המבקש: מחמוד עלאני

נגד

המשיבה: מדינת ישראל

בקשת רשות לערור על החלטת בית המשפט המחוזי
בתל אביב-יפו ב-עמ"ת 28740-04-22 מיום
14.4.2022 שניתנה על ידי השופטת ד' אמיר

בשם המבקש: עו"ד דודי פרחיה; עו"ד קובי אסייג

החלטה

1. לפניי בקשת רשות לערור לפי סעיף 53(א1) לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996 (להלן: החוק), על החלטת בית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו (השופטת ד' אמיר) ב-עמ"ת 28740-04-22 מיום 14.4.2022, במסגרתה התקבלה החלטת בית משפט השלום בתל אביב-יפו (השופטת ע' יהב) ב-מ"ת 5358-08-22 מיום 13.4.2022.

2. כתב האישום שהוגש נגד המבקש מייחס לו עבירות של כניסה או ישיבה בישראל שלא כחוק, לפי סעיף 12(1) לחוק הכניסה לישראל, התשי"ב-1952; גניבת רכב, לפי סעיף 413ב לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: חוק העונשין); נהיגה ללא רישיון נהיגה, לפי סעיף 10(א) לפקודת התעבורה [נוסח חדש] (להלן: הפקודה); נהיגה בקלות ראש, לפי סעיף 62(2) לפקודה; ונהיגה ברכב ללא ביטוח, לפי סעיף 2(א) לפקודת רכב מנועי [נוסח חדש], התש"ל-1970.

כמתואר בכתב האישום, ביום 22.3.2022 המבקש שהה באחד מרחובות תל אביב כשאין בידו אישור כניסה לישראל, לרבות אישור שהייה בה או עבודה בתחומיה. המבקש גנב קטנוע אשר חנה במקום, ורכב עליו כשהוא ללא רישיון נהיגה בפועל. משהבחין במחסום משטרה החל להימלט מכוחות הביטחון תוך שביצע פרסה ונסע בכיוון נגדי של הכביש ובשוליו. בהגיעו סמוך לתחנת דלק, נטש את הקטנוע, נמלט רגלית מהמקום, והסתתר בתוך פיר מבטון.

3. בד בבד עם הגשת כתב האישום נגד המבקש, הגישה המשיבה בקשה למעצרו עד תום ההליכים המשפטיים נגדו. בהחלטת בית משפט השלום, צוין כי לא הייתה מחלוקת באשר לקיומן של ראיות לכאורה, וכי אמנם מתעורר חשש להימלטות המבקש מהדין אך ניתן להפיגו בערבויות הולמות. משכך, בית משפט השלום הורה על שחרור המבקש בתנאים כספיים, הכוללים ערובה עצמית בסך 20,000 ש"ח; שתי ערבויות צד ג' בסך 10,000 ש"ח; והפקדת מזומן בסך 9,000 ש"ח.

4. ערר המשיבה על החלטה זו – התקבל. בית המשפט המחוזי קבע כי המעשים המיוחסים למבקש בכתב האישום, לגביהם הסכים על קיומן של ראיות לכאורה, מעלים כי מתקיימת בעניינו גם עילת מסוכנות לרכוש הציבור, ואף "מסוכנות בפועל ממש", הנלמדת מאופן הימלטותו מהמשטרה והדרך בה נהג; לצד החשש להימלטותו מן הדין.

עוד הודגש עברו הפלילי של המבקש הכולל הרשעות בעבירות כניסה לישראל שלא כחוק, כאשר בגין האחרונה הושת עליו עונש מאסר על תנאי שלא הרתיעו מביצוע העבירות. נוכח האמור, בית המשפט המחוזי פסק כי אין זה המקום להסתפק בתנאים הכספיים שנקבעו, והורה על מעצר המבקש עד לתום ההליכים נגדו.

על החלטה זו נסובה הבקשה שלפניי.

5. לטענת המבקש, בית המשפט המחוזי שגה בקובעו כי קיימת בעניינו עילת מסוכנות, על אף שלא הואשם בסעיף עבירה של נהיגה פוחזת, המקימה חזקה זו. לשיטתו, לא ניתן להותיר אדם במעצר עד תום ההליכים על יסוד מעשים לכאורה שאפילו אינם מפורטים בכתב האישום. עוד נטען, כי אף אם נשקפת מסוכנות מהמבקש, נדרש היה להשיב את הדיון לבית משפט השלום על מנת שיבחן תנאי שחרור אחרים לצורך איזון מסוכנותו הנטענת.

6. דין הבקשה להידחות.

הלכה ידועה היא, כי בקשת רשות לערור על החלטה בעניין מעצר תינתן במשורה ובמקרים בהם מתעוררת שאלה משפטית עקרונית החורגת מעניינו הפרטני של המבקש, או בהינתן נסיבות המעלות חשש כי נגרם בעניינו עיוות דין, לרבות אי צדק מהותי (בש"פ 1584/22 גולדנשטיין' מדינת ישראל, פסקה 9 (15.3.2022)).

הבקשה שלפניי אינה נמנית בגדר אותם מקרים חריגים – ודי בכך כדי לדחותה.

7. כידוע, לצורך מעצרו של נאשם עד תום ההליכים המתנהלים נגדו, נדרש שיתקיימו מספר תנאים מצטברים. הראשון, קיומן של ראיות לכאורה להוכחת האשמה – על כך אין מחלוקת במקרה דנן; השני, עילת מעצר, לרבות חשש

לשיבוש הליכי משפט או התחמקות מהדין (סעיף 21(א)(1)(א) לחוק), והשכיחה מביניהן- עילת מסוכנות, וכלשון החוק "יסוד סביר לחשש שהנאשם יסכן את בטחונו של אדם, או את בטחון הציבור [...]" (סעיף 21(א)(1)(ב) לחוק).

המחוקק אף מצא לעגן חזקת מסוכנות סטטוטורית הקמה בגין אישום באחת מן העבירות המנויות בסעיף 21(א)(1)(ג) לחוק, "אלא אם כן הוכיח הנאשם אחרת" (בש"פ 6804/18 קדיסנ' מדינת ישראל, פסקה 19 (17.10.2018)). לצד זאת, עילת המסוכנות עשויה להתקיים גם במקרים בהם לא חלה "חזקת המסוכנות", וניתן ללמוד על קיומה או היעדרה על פי נסיבות המקרה לגופו, ובכלל זה סוג העבירות המיוחסות לנאשם ונסיבות ביצוען (בש"פ 5572/12 שרלו נ' מדינת ישראל, פסקה 4 (24.7.2012)).

שלישית, בית המשפט נדרש לבחון אם אין בנמצא חלופה ראויה אחרת אשר ניתן להשיג באמצעותה את מטרת המעצר, ושפגיעתה בחירות הנאשם פחותה (בש"פ 6092/19 אלול נ' מדינת ישראל, פסקה 15 (6.10.2019)).

8. בענייננו, חומרת העבירות ואופן ביצוען מלמדות על מסוכנותו של המבקש, אשר עברו הפלילי הכולל הרשעות בעבירות של כניסה לישראל שלא כדין, לא הרתיעו אותו מביצוע עבירות נוספות - כאשר זו הפעם נלוו לכניסתו לישראל באופן לא חוקי, עבירות נוספות ובכללן גניבת רכב ונהיגה בקלות ראש ללא רישיון. כל אלו מלמדים אפוא על קיומה של עילת מסוכנות בנסיבות המקרה דנן (בש"פ 1072/20 שחאדהנ' מדינת ישראל, פסקה 15 (18.2.2020)). משכך, טענת המבקש לעניין היעדר קיומה של עילה זו - דינה להידחות.

9. בצד עילת המסוכנות, עומדת עילה נוספת - החשש להימלטות המבקש מן הדין לשטחי הרשות הפלסטינית, שם נמצא מקום מגוריו; ובפרט משניצב מולו המורא שמא יושת עליו עונש מאסר (בש"פ 7343/21 מורנ' מדינת ישראל, פסקה 13 (7.11.2021)).

10. בהינתן כל אלו, נחה דעתי כי לא נפל דופי בקביעת בית המשפט המחוזי כי אין זה המקרה המתאים לשחרור המבקש לחלופת מעצר, משאין בה כדי לאיין את מסוכנותו והחשש מפני הימלטותו מן הדין.

11. סוף דבר: עניינו של המבקש אינו מצדיק דיון לפני ערכאה נוספת. הבקשה נדחית.

ניתנה היום, כ"ד באייר התשפ"ב (25.5.2022).

ש ו פ ט